

D'on surt això de «filibuster»?

written by Jordi Badia Pujol | 8 de setembre de 2017

Poques vegades com ahir s'ha sentit i s'ha escrit tant un mot tan poc comú: **filibusterisme**. El diccionari el defineix així: «Tàctica obstruccionista dels filibusters». I si cerquem «filibuster», «Que practica l'obstruccionisme dins el parlament, dificultant la sanció de projectes per mitjà de discursos inacabables». No cal estendre-s'hi pas gaire: ahir en vam tenir una mostra, a càrrec dels grups «no nacionalistes» del parlament del Principat. Però, com ens explicava VilaWeb en [aquesta informació](#), hi ha hagut filibusters més tenaços i amb resultats més reeixits que no pas aquests il·lustres diputats nostrats. Per exemple, Chris Murphy, que va parlar davant el senat dels EUA durant quinze hores seguides (amb suplències esporàdiques per a anar a fer el riu) per una causa justa: restringir la compra d'armes a l'Amèrica del Nord.

I tan curiós com la [llista de filibusters dels EUA](#) que publica la Wikipedia és l'origen etimològic d'aquest mot. Gratant, gratant sembla que hem de retrocedir al neerlandès *vrijbouter*, que significava 'saquejador, lladre'. Com que els saquejadors per excel·lència són els pirates, de seguida els van penjar l'etiqueta. I fou per això que al tombant del segle XVII el neerlandès *vrijbouter* es va difondre cap a aigües veïnes: *freebooter* en anglès, *fribytter* en danès, *fribytare* en suec, *freibeuter* en alemany.

El cas del francès és un xic diferent. Sembla que va manllevar l'anglès *freebooter*, però hi féu modificacions: canvià la R en L, segurament per influència de *flibot* (un tipus de vaixell antic), i inserí una S abans de la T, tot i que de primer no es pronunciava. I així fou com en francès el mot va acabar en *filibuster*. Amb la base del francès, l'espanyol s'encarregà

d'afegir-hi una I, *filibustero*. I aquesta forma, la de l'espanyol, és la que va fer fortuna per a anomenar els pirates del Carib, de renom universal.

Hom creu que, per analogia amb les grans habilitats d'aquests *filibusteros* en l'art del segrest, va néixer, als Estats Units, el concepte polític de *filibuster*: el qui «segresta» un debat parlamentari a còpia de fer passar amb raons, sobretot a còpia de discursos més llargs que un dia sense pa. No se sap ben bé, però diuen que el primer filibuster de la política fou un senador nord-americà que el 1825 parlà durant hores perquè no s'aprovés un projecte de llei que no li feia el pes.

Doncs sí, ja ho veieu: els filibusters són pirates.